

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 17

עוד ביאור הדברים ע"פ יונתי בחגוי הסלע וגו'

Uma explicação adicional sobre
"Minha pomba, nas fendas da rocha"

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likkutei-torah/shir-hashirim/17/

1 עוד ביאור הדברים ע"פ יונתי בחגוי הסלע וגו'

Uma explicação adicional dos assuntos, sobre [o versículo] “Minha pomba, nas fendas da rocha, etc.”

2 הנה ארז"ל נובלות חכמה שלמעלה תורה. כי התורה הנגלית היא בחינת הארת החכמה המתלבשת במדות

Ora, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Os frutos verdes (novlot) da sabedoria do Alto são a Torá.” Pois a Torá revelada é o nível do brilho de Chochmá (sabedoria) que se reveste nos atributos emocionais (midot).

ולכן הם גם כן שיתא סדרי משנה כנגד ששה מדות עליונות סדר זרעים מבחינת חסד כו' והענין הור כי כשר ופסול טמא וטהור חייב וזכאי נמשך מהמדות עליונות

E, por isso, são também os seis tratados da Mishná, correspondentes aos seis atributos supremos: o tratado de Zera'im deriva do nível de Chessed (bondade), etc. A explicação é que apto e inapto, impuro e puro, culpado e inocente derivam dos atributos supremos;

דהיינו כשר ומותר וטהור זהו בחינת חסד וימין מקרבת שיתעלה אותו דבר ליכלל באור א"ס ופסול ואסור וטמא היינו בחינת גבורה שמאל דוחה שלא יוכל להתעלות כו'

isto é, apto, permitido e puro correspondem ao nível de Chessed, e “a mão direita aproxima”, para que essa coisa possa se elevar e ser incluída na Luz Infinita (Or Ein Sof); e inapto, proibido e impuro correspondem ao nível de Guevurá (contenção), “a mão esquerda afasta”, para que não possa se elevar, etc.

וכ"ז הוא ע"פ חכמתו ית' חכים ולא בחכמה ידיעא הנמשכת ומתלבשת במדותיו ית' ולכן נקרא התורה נובלות חכמה של מעלה (בבראשית רבה פרשה י"ז)

E tudo isso se dá de acordo com Sua sabedoria, bendito seja Ele, [da qual se diz:] “Ele é sábio, mas não com uma sabedoria conhecida”, que desce e se reveste em Seus atributos, bendito seja Ele. Por isso, a Torá é chamada “os frutos verdes da sabedoria do Alto” (em Bereishis Rabbah, seção 17).

כי חכמה זו המתלבשת במדות היא בחי' נובלות לבד לגבי עצמיות חכמה עילאה חכמתו ית' שהיא רמה ונשגבה למעלה מהמדות כו'

Pois essa sabedoria, que se reveste nos atributos, é apenas o nível dos frutos verdes em comparação com a essência da Chochmá superior (Chochmá Ilaá), Sua sabedoria, bendito seja Ele, que é elevada e excelsa acima dos atributos, etc.

(ועמ"ש בד"ה השמים כסאי כו' דקאי על התורה שנקרא כסאי לבחינת רצונו וחכמתו ובינתו כו' והיינו מה"ט וע"ש מענין זה)

(E veja o que está escrito no discurso que começa “Os céus são Meu trono”, etc., que se refere à Torá, chamada “Meu trono” para o nível de Sua vontade, Sua sabedoria e Seu entendimento, etc.; e isso se deve a essa razão. Veja ali sobre esse assunto.)

ולכן נאמר בישראל קדש ישראל לה' ראשית תבואתה שישראל הוא ראשית ומקור התורה כי הנה ישראל עלו במחשבה.

E, por isso, foi dito a respeito de Israel: “Israel é santo para D'us, o primeiro de Seus frutos”: Israel é o princípio e a fonte da Torá. Pois Israel surgiu no pensamento.

פי' מחשבה היינו בחינת חכמה ועלו במחשבה היינו בבחינה העליונה שבמחשבה (והיינו כענין במחשבה תחלה דהיינו תחלת המחשבה)

A explicação é que “pensamento” corresponde ao nível de Chochmá, e “surgiu no pensamento” significa no nível mais elevado dentro do pensamento (como na expressão “primeiro no pensamento”, isto é, o início do pensamento).

והענין כי הנה בענין השתלשלות עילה ועלול הנה פנימית העילה הוא דבוק בעילתו רק חיצוניותו הוא הנמשך בהשפעה להעלול.

E a explicação é a seguinte. No processo da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) de causa e efeito, a dimensão interior (pnimiyut) da causa está ligada à sua própria causa, e somente sua dimensão exterior (chitsoniyut) é transmitida na influência que chega ao efeito.

ועד"ז הוא נמשך ומשתלשל מעילה לעילה הכל רק באופן זה שמבחינת חיצוניות העליון נעשה פנימיות לתחתון (ועמ"ש מזה באריכות קצת בפ' שלח בד"ה ענין נסכים)

E assim é transmitido e desce de causa em causa, sempre somente dessa maneira: do nível da dimensão exterior do nível superior forma-se a dimensão interior do nível inferior (e veja o que foi escrito a esse respeito com certa extensão, em Parashat Shelach, no discurso que começa com "O assunto das libações").

וא"כ לפ"ז הכלל הרי החכמה עילאה שמקבלת מבחינת כתר כמ"ש והחכמה מאין תמצא הרי הבחינה עליונה שבחכמה ופנימיותה דבוקה בכתר עליון

Se é assim, segundo essa regra, a Chochmá superior, que recebe do nível de Kéter (a Coroa), como está escrito: "E a Chochmá vem de ayin (nada)", tem seu nível mais elevado, sua dimensão interior, ligado ao Kéter superior

(וע' בפרדס שער שלישי פ"ג כל ספירה וספירה תבחן בג' בחינות כו' ובשער הנתיבות רפ, ג הנתיב האחד כו' יחוד החכמה בכתר כו' ועוד שם שכל מופלא נדמה למאציל כו' ועיין בפ' פנחס) (דרנ"ו סע"ב)

(e veja Pardes, Portão Três, capítulo 3: "Cada sefirá deve ser examinada em três aspectos", etc.; e no Portão dos Caminhos, início do capítulo 3: "O primeiro caminho", etc., "a união da Chochmá com Kéter", etc.; e também ali, que "o Intelecto Maravilhoso se assemelha ao Emanador", etc.; e veja em Parashat Pinchas) (fólio 256, fim do lado b);

ומה שנמשך ומתפשט מבחינת חכמה למטה במדות זהו רק מבחינת חיצוניות החכמה וזהו ענין נובלות חכמה כנ"ל אכן נש"י שעלו במחשבה היינו בבחי' העליונה שבמחשבה כי

e aquilo que é transmitido e se estende do nível da Chochmá para baixo, aos atributos, provém somente da dimensão exterior da Chochmá; esse é o sentido de "os frutos imaturos da sabedoria", como mencionado acima. Mas as almas de Israel, que ascenderam no pensamento, [ascenderam] ao nível mais elevado dentro do pensamento; pois

לכן הרי נאמר בנים אתם לה' בני בכורי ישראל שכמו עד"מ הבן הנמשך ממוח האב הרי מלוכש בהטפה מעצמיות ומהות החכמה שבמוח האב כו'.

por isso está dito: "Vós sois filhos de D'us" [e] "Meu filho, Meu primogênito, Israel": assim como, por exemplo, o filho, que provém do cérebro do pai, está revestido na gota [que vem] da própria essência e natureza da sabedoria no cérebro do pai, etc.

3 וכך נש"י שרשן ומקורן מעצמיות ופנימית ח"ע ממש שלמעלה מבחי' נובלות וחיצוניות כו' וכמ"ש בד"ה ששים המה מלכות כו' בפ"י כנס"י שבפנימיות ז"א כו' ע"ש.

Assim também, as almas de Israel: sua raiz e fonte provêm da própria essência e dimensão interior da Chochmá superior, que está acima do nível dos frutos imaturos e da dimensão exterior, etc.; como está escrito no discurso que começa com “Há sessenta rainhas”, etc., sobre o significado da Congregação de Israel (Knesset Yisrael), que está na dimensão interior de Zeir Anpin, etc.; veja lá.

ועמ"ש ג"כ בד"ה אני ישנה. בפ"י עלו במחשבה דהיינו בחינת מחשבה שבמחשבה כו' ע"ש וא"כ עד"ז גם כאן

E veja também o que está escrito no discurso que começa com “Estou dormindo”, sobre o significado de “surgiu no pensamento”, isto é, o nível do pensamento dentro do pensamento, etc.; veja lá. Sendo assim, da mesma maneira também aqui,

היינו שנש"י שרשן מבחינה העליונה שבח"ע ולכן הם ראשית תבואתה והם מקור ויסוד התורה שהיא בחי' נובלות חכמה.

isto é, as almas de Israel têm sua raiz no nível mais elevado dentro da Chochmá superior. Por isso, elas são “o primeiro de Seu produto” e constituem a fonte e o fundamento da Torá, que é o nível do “fruto imaturo da sabedoria”.

4 ולכן נקראת התורה תורת משה כו' והיינו לפי שנשמת משה שרשה מעצמיות ח"ע שזהו מקור התורה וכמ"ש מזה בד"ה להבין ענין לחם משנה בפ' בשלח.

E por isso a Torá é chamada “a Torá de Moshe” etc.: porque a alma de Moshe tem sua raiz na essência da Chochmá superior, que é a fonte da Torá; como está escrito a esse respeito no discurso que começa “Para compreender o sentido do pão duplo (lechem mishneh)”, na Parashá Beshalach.

שלכן נאמר במשה כבד פה לגבי אורייתא דבע"פ כו' וכבד לשון לגבי תשב"כ שלא היה יכול להשפיל א"ע להיות נמשך ממנו התורה שהיא בחי' נובלות חכמה כו' ועמ"ש בד"ה משה ידבר.

Por isso se diz de Moshe que era “pesado de boca” em relação à Torá Oral etc., e “pesado de língua” em relação à Torá Escrita: ele não podia rebaixar-se para que a Torá, que é o nível dos “frutos imaturos da sabedoria”, emanasse dele etc. E veja o que está escrito no discurso que começa “Moshe falava”.

ועמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש שזהו ענין שהתורה נק' כלה ומאורסה וישראל הם בחי' חתן המשפיע כו'.

E veja o que está escrito no final do discurso que começa “E farás vestes sagradas”: esse é o sentido de a Torá ser chamada noiva e prometida em casamento, enquanto Israel está no nível do noivo, que concede etc.

5 והנה הגם שזהו בחינת משה אך כמ"כ יש ג"כ נשמות גבוהות מאד שיש בהם מבחינת משה

Ora, embora este seja o nível de Moshe, há também almas muito elevadas que possuem algo do nível de Moshe.

וזהו שאמר רב ספרא לרבא משה שפיר קאמרת כו' והן הנשמות שנק' אחים וריעים למקום כמ"ש למען אחי ורעי כו'

E este é [o sentido de] o que Rav Safra disse a Rava: “Moshe, falas corretamente?”, etc. Estas são as almas chamadas irmãos e amigos do Onipresente, como está escrito: “Por causa de meus irmãos e amigos”, etc.

ומבואר בזהר שהן למעלה אפילו מבחי' בנים (עי' זהר ח"ב דקכ"א סע"ב ודי' צ"ד סע"ב ח"ג ד"ז ע"ב) והיינו שנמשכו מיחוד או"א דאצילות

E está explicado no Zohar que elas estão acima até mesmo do nível de filhos (veja Zohar, Parte II, fólho 121, fim do lado b, e fólho 94, fim do lado b; Parte III, fólho 7, lado b); isto é, são atraídas da união de Abá e Imá (Chochmá e Biná) de Atsilut,

ולכן נקראים אחים לז"א דאצילות והם למעלה מבחי' תורה וכמשנ"ת ג"כ בביאור ע"פ ששים המה מלכות הנ"ל בענין חסידים הראשונים שבגמ'.

e por isso são chamadas irmãos de Zeir Anpin de Atsilut, e estão acima do nível da Torá; como também foi explicado na explicação de [o versículo] “Sessenta são as rainhas”, mencionado acima, a respeito dos primeiros piedosos (chassidim harishonim) na Guemará.

אמנם הנשמות הנמשכים מזיווג זו"נ דאצילות היינו שהנשמה נמשכת מאין ליש שהוא מאצילות להיות בחי' בריאה ממש

No entanto, as almas que são atraídas da união (zivug) de Zeir Anpin e Nukvá de Atsilut — isto é, a alma é atraída do nada para algo (de ayin para yesh), ou seja, de Atsilut, para tornar-se o nível de Beriá propriamente dita (Criação).

אבל נשמה דאצילות היינו בחינת אלקות ממש שהוא בחינת אצילות כמו שהוא באצילות ממש למעלה מעלה מבחי' בריאה יש מאין

Mas uma alma de Atsilut é o nível da divindade propriamente dita, isto é, o nível de Atsilut tal como existe no próprio Atsilut, muito, muito acima do nível de Beriá, algo a partir do nada;

אלא שהן רק מבחי' הכלים דאצילות כי פי' כלים דאצילות הוא בחינת הגבול שיש גם באצילות שע"ז אמרו שיעור קומה רל"ו אלפים רכבות פרסאות.

exceto que elas provêm apenas do nível dos recipientes de Atsilut. Pois o significado dos recipientes de Atsilut é o nível de limite que existe também em Atsilut, a respeito do qual disseram: "A medida da estatura (shiur komah) é de 236 mil miríades de parasangas."

והנשמות הנמשכים מהכלים הרי הנשמה היא כמו טפה אי' לגבי הכלים ממש ומ"מ היא בחינת אלקות וכמ"ש במ"א ביאור ענין זה ע"פ מאמר הזהר פ' פנחס (דף רמ"ט ע"א) ע"פ ובחדש הראשון כו'

E, quanto às almas que são atraídas dos recipientes, a alma é como uma única gota em comparação com os próprios recipientes; e, apesar disso, ela é o nível da divindade. Como está escrito em outro lugar, ao explicar este assunto com base na declaração do Zohar, Parshas Pinchas (fólio 249, lado a), sobre [o versículo] "E no primeiro mês", etc.:

מאי אילת השחר כו' ע"ש וזהו ענין הנשמות שנמשכו מיחוד או"א שנק' אחים ורעים דזו"נ דאצילות ע"ש שנאצלו ג"כ מאו"א

"O que é 'a corça da aurora'?" etc.; veja ali. E este é o assunto das almas que são atraídas da união de Abá e Imá, chamadas irmãos e amigos de Zeir Anpin e Nukvá de Atsilut, por também terem sido emanadas de Abá e Imá,

כמו שנאצלו הכלים דזו"נ דאצילות אלא שהם הארה קטנה מאד לגבי הכלים דזו"נ שהם הע"ס.

assim como foram emanados os recipientes de Zeir Anpin e Nukvá de Atsilut; exceto que elas são um brilho muito pequeno em comparação com os recipientes de Zeir Anpin e Nukvá, que são as Dez Sefirot.

משא"כ הנשמות שנולדו מיחוד וזיווג זו"נ דאצילות היינו שלידתם הוא לעולם הבריאה כמ"ש בע"ח שער סדר אבי"ע פרק ד' ה' והיינו שנמשכה הנשמה להיות בריאה יש מאין וע"ז אמרו ישראל מתקשראן באורייתא

Ao contrário, as almas que nascem da união e do acoplamento de Zeir Anpin e Nukvá de Atsilut: seu nascimento ocorre no Mundo de Beriá, conforme está escrito em Etz Chaim, Portão da Ordem de Atsilut, Beriá, Yetsirá e Assiá, capítulos 4 [e] 5; isto é, a alma é atraída para se tornar uma criação, algo a partir do nada. E a respeito disso disseram: "Israel está ligado à Torá".

ואף לפמ"ש כמ"א שגם מזיווג זו"נ דאצילות נולדים ונמשכים ג"כ לפעמים נשמות גבוהות מאד הנק' נשמות דאצילות ממש וכדמשמע בזהר ויקרא (דכ"ד סע"ב) ובזהר משפטים (דצ"ד ע"ב) ובשא דוכתי.

E mesmo de acordo com o que está escrito em outro lugar, que do acoplamento de Zeir Anpin e Nukvá de Atsilut também nascem e são atraídas, por vezes, almas muito elevadas, chamadas almas propriamente de Atsilut, como está implícito no Zohar, Vayikra (fólio 24, fim do lado b), e no Zohar, Mishpatim (fólio 94, lado b), e em outros lugares,

מ"מ כיון ששרשן מזיווג זו"נ דאצילות ולכן נק' בנים למקום וא"כ אינן אלא טפה א' הנמשכת ממוחין דזו"נ. והתורה היא עצם חב"ד דזו"נ דאצילות ממש.

não obstante, como sua raiz provém do acoplamento de Zeir Anpin e Nukvá de Atsilut, e por isso são chamadas filhos do Onipresente, elas são apenas uma gota atraída do intelecto (mochin) de Zeir Anpin e Nukvá. A Torá, por sua vez, é a própria essência de Chochmá, Biná e Daat de Zeir Anpin e Nukvá de Atsilut.

ואצ"ל נשמות דבי"ע כו' ולכן ע"ז אמרו ישראל מתקשראן באורייתא ומ"מ אפילו נשמות דבי"ע ממש כולן שרשן מאצילות העליון ממש.

E isso sem falar das almas de Beriá, Yetsirá e Assiá etc. Portanto, a respeito disso disseram: "Israel está ligado à Torá". Não obstante, mesmo as próprias almas de Beriá, Yetsirá e Assiá têm todas a sua raiz no Atsilut superior propriamente dito.

6 וגם עלו במחשבה ועמ"ש ע"פ ואלה המשפטים גבי כי תקנה עבד עברי כו' וא"כ צ"ל מהו הפי'

E também ascenderam no pensamento; e veja o que está escrito sobre [o versículo] "E estas são as leis", a respeito de "Quando comprares um servo hebreu", etc. Sendo assim, é preciso compreender: qual é o significado

והענין שהצדיקים הראשונים דייקא לבד הן הן נשמות דאצילות משא"כ שאר כל הנשמות שהן דבי"ע כו'

e a explicação [disso]: que somente os primeiros justos, especificamente, são almas de Atsilut, ao passo que todas as demais almas são de Beriá, Yetsirá e Assiá, etc.?

אך הענין כי נשמות הצדיקים הראשונים היינו שהנשמה המלוכשת בגופם ממש היא בחינ' אצילות ממש

A explicação, porém, é que, no caso das almas dos primeiros justos, a alma que estava de fato revestida em seu corpo era, ela própria, do nível efetivo de Atsilut,

כמו נשמת רשב"י שהיה לו נשמה דאצילות מלוכשת ממש בהגוף שלו למטה ממש וע"ד מ"ש באגה"ק ד"ה איהו וחיוהי שאף

como a alma de Rabi Shimon bar Yochai, que tinha uma alma de Atsilut efetivamente revestida em seu corpo, aqui embaixo; e isso se assemelha ao que está escrito em Iggeres HaKodesh, na seção que começa com "Ele e Suas forças vitais", que mesmo

לאחר שירדו הנר"נ דאצילות לעוה"ז לצדיקים הראשונים אפשר שלא נשתנו מהותן להיות דבר נפרד מאלקות כו' ע"ש משא"כ שאר כללות נש"י צדיקים ובינונים כו'

depois que a nefesh, a ruach e a neshamá de Atsilut desceram a este mundo, nos primeiros justos, é possível que sua essência não tenha mudado a ponto de se tornar algo separado da divindade, etc.; veja ali. O mesmo não ocorre com o restante das almas de Israel como um todo, os justos e os intermediários (beinonim), etc.,

הנק' נשמות דבי"ע היינו שעם היות שרש כל הנשמות הוא מאצילות אבל עכ"ז בחי' זו דשרש הנשמה שמאצילות אינו מלוכש ולא מאיר בהגוף כלל

que são chamadas almas de Beriá, Yetsirá e Assiá. Isto é, embora a raiz de todas as almas provenha de Atsilut, ainda assim, esse nível da raiz da alma, que provém de Atsilut, não está revestido no corpo nem brilha nele de modo algum;

אלא נשאר האור בבחינת אצילות בבחינת העלם ומקיף בלבד על הנשמה המתלבשת בגוף והנשמה הנמשכת ומתלבשת בגוף היא נפש או רוח או נשמה דבי"ע לבד ולא מבחינת אצילות כלל

em vez disso, a luz permanece no nível de Atsilut, em estado de ocultação e somente como uma luz circundante (makif) sobre a alma revestida no corpo. E a alma que é atraída para baixo e se reveste no corpo é somente uma nefesh, ruach ou neshamá de Beríá, Yetsirá e Assiá, e não provém de modo algum do nível de Atsilut.

ולכן נקרא נר"נ דבי"ע לבד אך עכ"ז שרש דשרש בחינת מזליהו והמקיף יש בכל נש"י מבחינת שעלה במחשבה וע"כ

Por isso, é chamada somente nefesh, ruach e neshamá de Beríá, Yetsirá e Assiá. Ainda assim, a raiz da raiz, o nível de "seu mazal" e a luz circundante existem em todas as almas de Israel, provenientes do nível que ascendeu no pensamento; e, portanto,

מצד זה נאמר על כל נש"י קדש ישראל לה' ראשית תבואתה שהן הן מקור התורה ויסודה. ומצד הנשמה המלובשת בגוף הן בחינת מתקשראן באורייתא כו':

Sob esse aspecto, diz-se de todas as almas de Israel: "Israel é santo para D'us, o primeiro de Seus frutos"; elas são a própria fonte e fundamento da Torá. E, sob o aspecto da alma revestida no corpo, elas estão no nível de "estão ligadas à Torá" etc.

7 ב ומעתה יובן ענין קומי לך רעיתי. רעיתי היינו ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים כי הנה אין ערוך כלל אצילות לגבי א"ס ב"ה יותר לאין קץ ממה שאין ערוך בי"ע לגבי אצילות כו'

2. E agora será compreendido o significado de "Levanta-te, minha amada (ra'yasi)". "Minha amada" significa Israel, que sustenta seu Pai no Céu. Pois o Mundo de Atsilut (Emanação) não tem absolutamente nenhuma comparação com o Infinito (Ein Sof), em medida infinitamente maior do que a ausência de comparação entre Beríá, Yetsirá e Assiá e Atsilut, etc.

ולזאת צריך להמשיך המשכת אור א"ס ב"ה באצילות וכמ"ש בד"ה לסוסתי בענין כי אמרתי עולם חסד יבנה וע"ז אמרו ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים שממשיכים להיות עולם חסד יבנה.

E por essa razão é necessário atrair a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, para Atsilut, como está escrito no discurso que começa com "À minha égua", a respeito de "Pois eu disse: 'O mundo é construído pela bondade'". E foi a respeito disso que disseram: "Israel sustenta seu Pai no Céu": eles atraem a luz para que "o mundo seja construído pela bondade".

8 וזהו פ"י לאביהם שבשמים כי שמים אש ומים הם המדות עליונות ואביהם שבשמים היינו אור אבא הנמשך בז"א ומשם בחינת התורה ג"כ וישראל ע"י שעלו במחשבה

E este é o significado de “seu Pai nos céus (shamayim)”: pois shamayim, “fogo e água”, são os atributos supernais, e “seu Pai nos céus” é a luz de Abá, que é atraída para Zeir Anpin; e de lá provém também o nível da Torá. E Israel, por terem ascendido no pensamento,

שהיא עצמות אור אבא לכך ממשיכים אור א"ס הנמשך ומלובש בח"ע להיות נמשך בז"א כו' והוא המשכות תוספת אורות בכלים.

que é a essência da luz de Abá; por isso, atraem a Luz Infinita (Or Ein Sof), que é atraída e revestida na Chochmá superior, para que seja atraída para Zeir Anpin, etc.; e esta é a atração de luzes adicionais para os recipientes.

9 וזהו ועשיתם אתם. וארז"ל כאילו עשאוני ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה בפ"י שאו ידיכם קדש וברכו את הוי'.

E isto [é o significado de] “E vocês os cumprirão”. E nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “[É] como se tivessem Me feito”. E veja o que está escrito no discurso que começa com “Saí e vede”, sobre o significado de “Ergam suas mãos em santidade e bendigam D'us”.

וזהו יאר פניו אתנו כי כדי להיות המשכת ח"ע בז"א שהוא ענין חכמת אדם תאיר פניו הוא אתנו ע"י ישראל מטעם הנ"ל דעלו במחשבה כו'

E isto [é o significado de] “Faça Seu rosto resplandecer conosco”: para que haja uma atração da Chochmá superior (Chochmá Ilaá) para Zeir Anpin, que é o assunto de “A sabedoria do homem faz seu rosto resplandecer”, isso se dá “conosco”, por meio de Israel, pelo motivo mencionado acima: que eles se elevaram no pensamento, etc.

וגם פ"י אתנו מתפרש על הנשמה שבגוף ממש והיינו כי ישראל מתקשראן באורייתא וע"י שנמשך אור א"ס ומתלבש בהתורה כו'

E o significado de “conosco” também é interpretado como referente à alma que está no próprio corpo. Isto é: como Israel estão ligados à Torá, e por meio da atração e do revestimento da Luz Infinita (Or Ein Sof) na Torá, etc.,

עיי' יומשך האור אתנו דוקא לסטרא דקדושה דוקא וכמ"ש במ"א בד"ה כי עמך מקור חיים באורך נראה אור ע"ש בפי' השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל.

por meio disso, a luz será atraída “conosco” especificamente, para o lado da santidade especificamente; como está escrito em outro lugar, no discurso que começa com “Pois contigo está a fonte da vida; em Tua luz vemos a luz”; veja ali, sobre o significado de “Olha desde Tua santa morada, desde os céus, e abençoa Teu povo Israel”.

אך מתחלה צ"ל קומי לך ע"י התפלה שנקרא סולם כו' והוא להיות דביקות הנפש בשרשה

Mas, primeiro, é preciso “Levanta-te para ti”, por meio da prece, que é chamada de “escada”, etc.; isto é, para que haja apego da alma à sua raiz,

שעלה במחשבה ע"י מס"נ באחד בק"ש ועיי' נמשך האור מא"ס ב"ה שאין ערוך לך כו' בח"ע ועיי' אח"כ מפרנסין לאביהם שבשמים וית' לקמן.

que se elevou no pensamento, por meio do autossacrifício (mesirut nefesh) ao dizer “Um” no She-má. E, por meio disso, a luz é atraída do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, [de Quem se diz:] “Não há ninguém comparável a Ti”, etc., para a Chochmá superior; e, por meio disso, depois, eles sustentam seu Pai nos céus. E isso será explicado adiante.

10 והנה רעיתי זהו המשכת אור א"ס באצילות והיינו ע"י התורה ובחינת יפתי היינו ע"י המצות שעיי' נמשך גם כן בבי"ע והענין כי כדי להיות המשכות האור בבי"ע הוא דייקא ע"י התלבשותו תחלה במלכות דאצילות

Ora, “minha amada” é a atração da Luz Infinita (Or Ein Sof) para Atsilut, e isso se dá por meio da Torá; e o nível de “minha bela” (yafasi) se dá por meio das mitsvot, através das quais ela também é atraída para Beríá, Yetsirá e Assiá. A explicação é que, para que haja atrações da luz para Beríá, Yetsirá e Assiá, é preciso especificamente que ela primeiro se revista em Malchut de Atsilut.

(ועמ"ש בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה שהמלכות דאצילות היא הממוצע לחבר אור האצ"י בבי"ע כמו שהכתר הוא הממוצע בין המאציל לנאצלים כו' וע"ש ועמ"ש בפי' ואתחנן בד"ה למען תירא)

(e veja o que está escrito na explicação sobre [o versículo] “Sou negra, porém formosa”, que Malchut de Atsilut é o intermediário que une a luz de Atsilut a Beríá, Yetsirá e Assiá, assim como Kéter é o intermediário entre o Emanador e os emanados, etc.; e veja lá. E veja o que está escrito na parashá Vaetchanan, no discurso que começa “Para que temas”);

והיינו ג"כ ע"י שמלי דאצי מתלבשת תחלה במסך ופרסא שיש בין אצילות לבריאה ובוקעת את המסך ויורדת לבריאה

e isso também se dá porque Malchut de Atsilut primeiro se reveste na tela (masach) e na divisória (parsa) que há entre Atsilut e Beriá, rompe a tela e desce para Beriá:

אזי דוקא יוכל לימשך האור בבי"ע כו' משא"כ אם לא בחינת המסך הנ"ל לא היה הבריאה יכול לקבל כלל.

somente então a luz pode ser atraída para Beriá, Yetsirá e Assiá, etc. Em contrapartida, se não fosse pelo nível da tela mencionada acima, Beriá não poderia receber de modo algum.

11 וזהו שהמלכות נק' לבוש כמ"ש ה' מלך גאות לבש וכתוב יביאו לבוש מלכות. ותלבש אסתר מלכות.

E é por isso que Malchut (soberania) é chamada de vestimenta, como está escrito: "D'us reina; Ele Se vestiu de majestade"; e também está escrito: "Tragam vestes reais (levush malchut)"; [e] "E Ester se vestiu de realeza (malchut)."

וזהו פ"י יפתי שהמכת בחנית לבוש מלכות זו נמשך ע"י המצות ולכן נק' מצות המלך

E este é o sentido de "minha bela": a extensão do nível dessa veste real ocorre por meio das mitsvot; por isso, elas são chamadas de "mandamentos do Rei",

וכמו שאנו אומרים בברכת המצות בא"י אלקינו מלך העולם כו' והוא בחנית לבושים יפים ומזה נמשך להיות ישראל אשר כך את פאר כו'

como dizemos na bênção das mitsvot: "Bendito és Tu, D'us, nosso D'us, Rei do universo", etc. Esse é o nível das belas vestes; e daí resulta que Israel é aquele de quem se diz: "Israel, em ti Me glorifico", etc.

והוא ע"ד שנתבאר בפ"י יאר פניו אתנו סלה שע"י התורה וכך ע"י המצות שהוא בחנית יפתי הוא בחנית אשר כך אתפאר כו' כך דייקא.

E isso segue a linha do que foi explicado sobre o sentido de "Que Ele faça Seu rosto brilhar conosco, Sela": isso ocorre por meio da Torá; e, da mesma forma, por meio das mitsvot, que são o nível de "minha bela", há o nível de "em ti Me glorifico", etc.—"em ti", especificamente.

אך כדי להמשיך בחנית לבוש זה צריך להקדים מתחלה בחנית קומי לך כו' כי הנה לעומת לבוש הנ"ל Mas, para estender o nível dessa veste, é preciso primeiro precedê-lo pelo nível de "Levanta-te para ti", etc. Pois, diante da veste mencionada acima,

שהוא הפרסא ולבוש מלכות יש ג"כ בחינת אלביש שמים קדרות כו' והוא ע"ד מ"ש מלך אלקים על גוים כו'

que é a partição (parsa) e a veste real, existe também o nível de “Visto os céus de negrume”, etc.; e isso segue a linha do que está escrito: “Elokim reina sobre as nações”, etc.,

עובדי גילולים (ועמ"ש בד"ה בחדש השלישי בענין הטעם דאנשי יריחו היו כורכין את שמע ולא היו מפסיקין בין אחד לואהבת בבשכמל"ו כו')

adoradores de ídolos (e veja o que está escrito no discurso que começa “No terceiro mês”, a respeito da razão pela qual os habitantes de Jericó recitavam o Shemá de forma contínua e não faziam uma pausa, entre “Um” e “E amarás”, para dizer “Bendito seja o Nome da glória de Seu reino para todo o sempre”, etc.).

ויובן זה ע"ד מה שנאמר בעולם התהו ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך לבנ"י כו'
E isso será compreendido à luz do que se diz sobre o Mundo de Tohu: “E estes são os reis que reinaram na terra de Edom antes de reinar um rei sobre os filhos de Israel”, etc.

והיינו כי ענין עולם התיקון הוא התלכשות האור בכלים ולבושים כי תרגום ולא ילבש גבר ולא יתקן גבר כו'

Isto é: o conceito do Mundo de Tikkun (Retificação) é o revestimento da luz em recipientes e vestimentas; pois o Targum traduz “e um homem não vestirá” como “e um homem não se adornará (yesakein)”, etc.

וזהו הענין שבתוהו היו הע"ס בבחי' נקודות ובתיקון נעשו בבחי' פרצופים שעיקר ענין בחי' פרצוף היינו תיקוני הלבושים והכלים

E este é o conceito de que, em Tohu, as Dez Sefirot estavam no estado de pontos (nekudot), e, em Tikkun, tornaram-se configurações (partzufim); pois o aspecto essencial de uma configuração (partzuf) são os arranjos (tikkunim) das vestimentas e dos recipientes

(ועיין בע"ה שער התיקון פ"ג ובספר קול ברמה בבאור האדרא רבא ד"י ע"ב ודי"א ע"א) וע"י לבושים וכלים אלו דקדושה נעשה הפעולה שיוכלו לסבול האור

(E veja Etz Chaim, Gate of the Tikkun, capítulo 3, e o livro Kol BeRamah, na explicação da Idra Rabba, fôlio 10, lado b, e fôlio 11, lado a.) E, por meio dessas vestimentas e desses recipientes de santidade, realiza-se o efeito de que possam suportar a luz,

וגם שע"י יומשך האור רק למקום הראוי לבד שזהו הגנת הלבושים לצמצם האור לא יומשך רק כמו שצריך כו'

e também o de que, por meio disso, a luz seja atraída somente ao lugar apropriado; pois esta é a proteção das vestimentas: contrair a luz, para que seja atraída somente na medida necessária, etc.

(ועמ"ש מזה בד"ה ויהי בשלח פרעה ובד"ה ויאבק איש עמו ובפ' לך לך בד"ה פי' מגן אברהם ובד"ה והבדילה הפרכת לכם) ולכן לבושים אלו דתיקון זהו בחינת לבושים יפים דהוד והדרת לבשת.

(E veja o que está escrito a esse respeito no discurso que começa com “E aconteceu que, quando o Faraó deixou sair”, e no discurso que começa com “E um homem lutou com ele”, e na Parashá Lech Lecha, no discurso que começa com “O significado de ‘Escudo de Avraham’”, e no discurso que começa com “E o véu fará separação para vocês”). Portanto, essas vestimentas de Tikkun são o aspecto das belas vestimentas de “Tu Te revestiste de glória e esplendor”.

אבל בעולם התהו לפי שלא היו האורות בבחינת התלכשות בבחינת פרצוף ע"כ נמשך מזה שלא היה בחינת לבוש מלכות לאורות דתהו מיוחד בקדושה האלקית

Mas, no Mundo de Tohu, como as luzes não estavam revestidas na forma de uma configuração, disso resultou que não havia uma vestimenta real para as luzes de Tohu que as unisse à santidade divina;

אלא היו ג"כ לבושים זרים מלבישים אותם דהיינו שנמשך השפע גם לחיצונים מהמדות עליונות דתהו כו' והן בחינת זמ"ל דעולם התהו שע"י נאמר ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום כו'

ao contrário, também havia vestimentas estranhas que as revestiam; isto é, o fluxo de influência era atraído também às forças externas (chitsonim), a partir dos atributos supremos de Tohu, etc. E estes são o aspecto dos sete reis do Mundo de Tohu, a respeito dos quais se diz: “E estes são os reis que reinaram na terra de Edom”, etc.

(והיינו כי לבוש מלכות דקדושה זהו להיות קבלת עול מלכות שמים בבחי' ביטול למדת מלכותו ית' ה' מלך גאות לבש שהוא היש האמיתי וכולא קמיה כלא חשיב ועמ"ש מענין מלכות בייאור ע"פ והיה לכם לציצית בענין תכלת כו')

(Isto é: a vestimenta real da santidade consiste na aceitação do jugo (kabalat ol) do reinado dos Céus, num estado de autoanulação (bitul) diante do atributo de Seu reinado, bendito seja Ele — “D'us reina; Ele Se revestiu de majestade” —, pois Ele é a existência verdadeira, e tudo diante Dele é considerado como nada. E veja o que está escrito sobre o tema de Malchut na explicação sobre [o versículo] “E será para vocês como tsitsit”, a respeito do techelet, etc.

אבל לכוש מלכות דסט"א זהו שנוטלים היש לעצמן ואין להם ביטול אליו ית' והיינו כמאמר פרעה לי יאורי ואני עשיתני ביחזקאל סי' כ"ט רק דקרו לי אלקא דלקיא כו')

Mas a veste régia da sitra achra (o outro lado) consiste em tomar a existência para si e não ter auto-anulação (bitul) diante Dele, bendito seja; isto é, como diz o faraó: "Meu rio é meu, e eu me fiz a mim mesmo", em Ezequiel, capítulo 29; apenas O chamam de "o D'us dos deuses", etc.)

אמנם אחר שנעשה עולם התיקון בחינת פרצוף שנתתקן ונמשך האור בלבושים וכלים דעולם התיקון אזי נמשך שלא יתפשט האור לסט"א ולעובדי כוכבים וכמ"ש מלך אין באדום כו'.

Contudo, depois que o Mundo de Tikkun foi estabelecido como um nível de configuração, na qual a luz foi retificada e atraída para as vestes e os recipientes do Mundo de Tikkun, daí resultou que a luz não se estende à sitra achra e aos adoradores dos astros; como está escrito: "Não havia rei em Edom", etc.

אך עכ"ז יש דוגמת הנ"ל גם אחר עולם התיקון (והיינו בגלות מצרים ובבל ואדום) והיינו לפי דבגלותא קב"ה סליק לעילא לעילא

Mas, apesar disso, há algo semelhante ao que foi mencionado acima também depois do Mundo de Tikkun (isto é, nos exílios do Egito, da Babilônia e de Edom); isso porque, no exílio, o Santo, bendito seja Ele, ascende cada vez mais alto,

וזהו נקר א בחי' שינה כו' ומסיבת עליי' זו אין האורות מלובים בלבושים וכלים דבחינת התיקון וכמ"ש בפע"ח שבמצרים היה עיבור ז"א בבטן אימא כו'

e isso é chamado de nível de sono, etc. Em consequência dessa ascensão, as luzes não estão revestidas nas vestes e nos recipientes do nível de Tikkun; como está escrito em Pri Etz Chaim, que no Egito houve a gestação (ibur) de Zeir Anpin no ventre de Imá, etc.,

שנסתלקו האורות והמוחין דזעיר אנפין מהכלים שלהם ועולים בבחי' אימא עילאה ועוד למעלה יותר אשר שם נאמר אם צדקת מה תתן לו כו'

pois as luzes e o intelecto (mochin) de Zeir Anpin se retiraram de seus recipientes e ascendem ao nível de Imá superior (Imá Ilaá), e ainda mais alto, onde se diz: "Se és justo, que Lhe dás?", etc.

ומחמת זה נמשך להיות מל' דאצילות מתלבשת בקליפות בלבושים זרים דקדרות כי הא בהא תליא כו'

E, por causa disso, resulta que Malchut de Atsilut se reveste nas kelipot, em vestes estranhas de negra; pois uma coisa depende da outra, etc.:

שמחמת שזעיר אנפין הוא בבחי' שינה וסליק מהכלים והלבושים לעילא לעילא נמשך אלביש שמים קדרות וכמו בעולם התהו שעל ידי שנסתלקו האורות עליונים למעלה נפלו הכלים למטה כו'

pois, pelo fato de Zeir Anpin estar no estado de sono e ter ascendido dos recipientes e das vestes cada vez mais alto, resulta "Visto os céus de negrura"; como no Mundo de Tohu, quando, devido à retirada das luzes superiores para o alto, os recipientes caíram para baixo, etc.

(ועמ"ש מענין זה בד"ה וארא אל אברהם כו' ובד"ה שיר המעלות כו' היינו כחולמים ובד"ה אני ישנה כו')

(E veja o que está escrito sobre esse tema no discurso que começa "E apareci a Avraham", etc., e no discurso que começa "Cântico das ascensões", etc., "éramos como sonhadores", e no discurso que começa "Estou dormindo", etc.)

ולכן כדי לתקן ולהמשיך בחי' לבוש מלכות צרים להיות מתחלה המשכת המוחין לז"א שיומשך מבחינת דסליק לעילא לעילא להתלבש בכלים ולבושים דתיקון דפרצוף ז"א דאצילות

Portanto, para retificar e atrair o nível do manto real, é necessário primeiro atrair o intelecto para Zeir Anpin, que seja atraído do nível de "ascende cada vez mais alto", para revestir-se nos recipientes e mantos de Tikun da configuração de Zeir Anpin de Atsilut;

ואזי ממילא על ידי זה יומשך אחר כך על ידי מעשה המצות ההמשכה בלבוש מלכות דאצילות ושלא יהיה בחי' אלביש שמים קדרות כו' (ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימושו בענין אם ישראל עושין תשובה נגאלין כו')

e então, como consequência, por meio disso, posteriormente, pela prática das mitsvot, a atração para o manto real de Atsilut será atraída, e não haverá o nível de "Visto os céus de negrume", etc. (E veja o que está escrito no discurso que começa "Pois os montes podem se mover", a respeito de "Se Israel fizer teshuvá, será redimido", etc.)

והנה ידוע בע"ח שכדי להיות המשכת המוחין לז"א הוא על ידי יחוד או"א שמולידים המוחין לזו"נ

Ora, é sabido, segundo Etz Chaim, que a atração do intelecto para Zeir Anpin se dá por meio da união de Abá e Imá, que geram o intelecto para Zeir Anpin e Nukvá.

והנה או"א צריכים לקבל הכח מלמעלה יותר מאור הכתר והוא המחבר וממשיך אור המאציל בנאצלים כו' (ועיין מ"ש בפע"ח שער הק"ש פרק י"א)

E Abá e Imá precisam receber o poder de um nível ainda mais elevado, da luz de Kéter, que une e atrai a luz do Emanador para os emanados, etc. (E veja o que está escrito em Pri Etz Chaim, Portão da Leitura do Shemá, capítulo 11.)

ולכן יחוד או"א הוא נעשה דוקא על ידי מסירת נפש ויחוד זו"נ הוא ע"י תורה ומצות

Portanto, a união de Abá e Imá é realizada especificamente por meio do autossacrifício (mesirut nefesh), e a união de Zeir Anpin e Nukvá, por meio da Torá e das mitsvot.

כי יחוד או"א הוא המשכת אור חדש ממקורא דכולא מהמאציל ב"ה אשר אין ערוך אליו כלל כו'

Pois a união de Abá e Imá é a atração de uma luz nova da Fonte de tudo, do Emanador, bendito seja Ele, em relação a quem não há comparação alguma, etc.

והמשכה זו א"א כ"א על ידי מסירת נפש כי מס"נ עולה למעלה מעלה ממש דהיינו בבחי' עצמות המאציל ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בני"

E essa atração é impossível, a não ser por meio do autossacrifício, pois o autossacrifício ascende verdadeiramente cada vez mais alto, isto é, ao nível da essência do Emanador. E veja o que está escrito sobre isso na explicação de [o versículo] "E serei santificado entre os filhos de Israel".

ולכן אמר המגיד להב"י שיזכהו למס"נ עק"ה דמשמע שיהיה זכות זה גדול מכל מה שיאריך ימים בתורה ומצות כו'

E por isso o Maguid disse ao Beit Yossef que lhe concederia o mérito do autossacrifício pela santificação do Nome de D'us, do que se depreende que esse mérito seria maior do que todo [o mérito de] viver longamente na Torá e nas mitsvot, etc.

דהיינו מטעם הנ"ל וזהו גם כן ענין למס"נ באחד בק"ש כי ק"ש הוא נק' יחוד דאו"א דהיינו המשכת אור חדש מא"ס ב"ה

E isso se deve ao motivo mencionado acima. E este também é o sentido do autossacrifício em "Um" no Shemá: pois o Shemá é chamado de união de Abá e Imá, isto é, a atração de uma luz nova do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele;

וזהו דייקא ע"י מס"נ כו' וכענין הידוע במעלת התשובה דבחילא יתיר יש קונה עולמו בשעה אחת כו'
וזהו ענין פסוק ראשון דק"ש שהוא יחוד או"א

e isso ocorre especificamente por meio do autossacrifício, etc.; como no conhecido assunto da superioridade da teshuvá, que é “com força maior”: “há quem adquire seu mundo em uma única hora”, etc. E este é o sentido do primeiro versículo do Shemá, que é a união de Abá e Imá;

ואזי אח"כ נאמר והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך כו' שלהמשיך האור אח"כ מאו"א בז"א ונוק' הוא
ע"י תורה ומצות כו'

e então, depois, é dito: “E estas palavras, que Eu te ordeno, estarão”, etc.; pois a atração da luz, em seguida, de Abá e Imá para Zeir Anpin e Nukvá ocorre por meio da Torá e das mitsvot, etc.

וזהו נקרא עוסק בתורה לשמה לשם התורה עצמה להיות אור התורה נמשך בז"א מפנימית ח"ע
שלמעלה מבחי' נובלות כו'

E isso é chamado de ocupar-se da Torá por seu próprio mérito (lishmá), em prol da própria Torá: para que a luz da Torá seja atraída para Zeir Anpin a partir da dimensão interior da Chochmá superior, que está acima do nível dos frutos não amadurecidos (novlot), etc.;

שזהו ע"י המס"נ בתחלה שע"י נמשך יחוד או"א כו' המשכת אור חדש ומזה נמשך ג"כ בז"א כו'.

o que ocorre por meio do autossacrifício no início, pelo qual se atrai a união de Abá e Imá, etc., a atração de uma luz nova; e desta também se atrai para Zeir Anpin, etc.

ומזה נמשך ג"כ שע"י המצות יהי' בחי' יפתי הוד והדר לבשת ולא יהי' בחי' אלביש שמים קדרות

E disso também resulta que, por meio das mitsvot, haverá o nível de “minha bela”, “Tu te revestiste de glória e esplendor”, e não haverá o nível de “Eu revisto os céus de negrume”,

כמו בעולם התהו (ועמ"ש במ"א בפ"י מאה"ז פ' בלק דקצ"א ע"א ע"פ שחורה כו' וכדין כו' נפיק דודה
כו' אתבניאת ואתעבדת בתיקונהא כו')

como no Mundo do Tohu (e veja o que está escrito em outro lugar, ao explicar a declaração do Zohar, Parashat Balak, fólio 191, lado a, sobre [o versículo] “Negra”, etc.: “E então”, etc., “seu amado sai”, etc., “ela é construída e adornada com seus atavios”, etc.).

וזהו שמתחלה צ"ל קומי לך לבחי' שרש הנשמה והוא ע"י למס"נ באחד שמזה נמשך יחוד או"א

E é por isso que, primeiro, deve haver “Levanta-te para ti”, elevando-se ao nível da raiz da alma; e isso se dá por meio do autossacrifício em “Um”, do qual se atrai a união de Abá e Imá

(ולכן נקרא קומי לך לבחי כ"ף עיין בפע"ח שער נפ"א ספ"ה) ועי"ז אח"כ תהיה רעיתי להמשיך המוחין בז"א ויפתי במלי והוא ענין יחוד זו"נ כו'.

(E por isso é chamado “Ergue-te para ti” (kumi lach): ao nível da letra kaf; veja Pri Etz Chaim, Gate of the Prostration (nefilas apayim), fim do capítulo 5.) E, por meio disso, depois haverá “minha amada”, para atrair o intelecto ao Zeir Anpin, e “minha bela”, à Malchut; e este é o assunto da união de Zeir Anpin e Nukvá, etc.

והנה כ"ז נאמר על זמן יציאת מצרים שע"ז נאמר כי הנה הסתיו עבר כו' היינו שאז נתגלה בחי עולם התיקון ועבר הסתיו וחלף הגשם

Ora, tudo isso foi dito a respeito do tempo do Êxodo do Egito, sobre o qual se diz: “Pois eis que o inverno passou”, etc.; isto é, então foi revelado o nível do Mundo de Tikkun, e o inverno passou e a chuva se foi,

דהיינו ההסתר דאלביש שמים קדרות כו' הנמשך מעולם התהו ומגלות מצרים כו' וענין הכפל לשון סתיו וגשם עיין ברבות בשה"ש ועיין בזהר הרקיע ר"פ ויחי.

isto é, o ocultamento de “Visto os céus de negrume”, etc., que provém do Mundo de Tohu e do exílio do Egito, etc. Quanto à duplicação das palavras “inverno” e “chuva”, veja o [Midrash] Rabbah sobre Shir HaShirim, e veja Zohar HaRakia, no início da Parshas Vayechi.

12 ואז נאמר קומי לך רעיתי כו' אבל בזמן הגלות נאמר יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה כו' שאינה יכולה להיות בבחי קומי לך כו'

E então se diz: “Levanta-te para ti, minha amada”, etc. Mas, durante o exílio, diz-se: “Minha pomba, nas fendas da rocha, no esconderijo do degrau (madregá)”, etc., pois ela não pode estar no estado de “Levanta-te para ti”, etc.

והעצה לזה הוא בחי הראיני את מראיך שיזכור וישים אל לבו שההסתר אינו אלא בבחי מראה שירד מאיגרא רמה כו' ויצעק אל ה' בצר לו כו':

E o conselho para isso é o nível de “Mostra-me tua aparência (mar'ayich)”: que a pessoa se lembre e leve a sério que o ocultamento existe apenas na forma de um espelho (mar'ah); que ela desceu “de um telhado elevado”, etc.; então clamará a D'us em sua aflição, etc.

13 ג וביאור ענין זה הנה יש ע"ס מלמעלה למטה דאור ישר ועשר ספירות דאור חוזר מלמטה למעלה (וכמ"ש בע"ח שער מ"ן ומ"ד פ"ד ובפרדס שער ממטה למעלה)

3. E a explicação deste assunto é a seguinte: há dez Sefirot de cima para baixo, de luz direta (or yashar), e dez Sefirot de luz que retorna (or chozer), de baixo para cima (como está escrito em Etz Chaim, Portão das Águas Femininas e Masculinas (mayin nukvin e mayin duchrin), capítulo 14, e em Pardes, no Portão “De Baixo para Cima”).

והיינו ע"י הפרסא המפסקת בסיום האצילות בוקעים האורות ועולים בבחינת אור חוזר ונעשה כח"ב למטה וכמ"ש מזה באגה"ק בד"ה איהו וחיהו.

Isto é: por meio da divisória (parsa) que interrompe o fluxo no término de Atsilut, as luzes irrompem e sobem na qualidade de luz que retorna, e Kéter, Chochmá e Biná são formadas abaixo; como está escrito sobre isso em Iggeres HaKodesh, na seção que começa “Ele e Suas forças vitais”.

וביאור זה באדם למטה הוא ע"ד מ"ש ואהבת את הוי' כו' בכל מאדך ומאד הוא בלי גבול והיינו בחינת א"ס.

E a explicação disso no homem aqui embaixo corresponde ao que está escrito: “E amarás a D'us”, etc., “com toda a tua força (me'odecha)”; e me'od significa sem limite, o que corresponde ao nível do Infinito (Ein Sof).

14 והוא עד"מ למעלה המשכת אור הכתר שמאיר באצילות שלזה היה תכלית ירידת הנשמה שהיא צורך עלייה כו' כי הנה הנאצלים המה בבחי' ההשתלשלות

E isto é, por analogia, no Alto, a extensão da luz de Kéter que ilumina Atsilut; pois esse foi o propósito da descida da alma, que se dá em vista da ascensão, etc. Pois os níveis emanados encontram-se no estado da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut):

כי כללות השכל האנושי נמשך מחכמה דעשייה על ידי אמצעות הנפש דעשייה וחכמה דיצירה היא מקור לחכמה דעשייה הגם שהיא רוחניות יותר וחכמה דבריאה מקור לחכמה דיצירה וחכמה דאצילות מקור לחכמה דבריאה

pois o intelecto humano como um todo deriva da Chochmá de Assiá, por intermédio da nefesh de Assiá; e a Chochmá de Yetsirá é a fonte da Chochmá de Assiá, embora seja mais espiritual; e a Chochmá de Beriá é a fonte da Chochmá de Yetsirá; e a Chochmá de Atsilut é a fonte da Chochmá de Beriá.

ואם כן השכל אנושי נמשך על ידי השתלשלות מחכמה דאצילות (ועמ"ש מענין השתלשלות זו בד"ה פתח אליהו בפ' וירא)

Se assim é, o intelecto humano deriva, por meio da cadeia descendente dos mundos, da Chochmá de Atsilut (e veja-se o que está escrito a respeito dessa cadeia descendente no discurso que começa “Eliyahu abriu”, na Parashá de Vayeirá).

ומפני זה נאמר כולם בחכמה עשית שלגבי המאציל הרי הוא מרומם לבדו ואינו בערך החכמה ובינה כו'

E por isso se diz: “Tu fizeste todos eles com sabedoria”; pois, em relação ao Emanador, Ele é “exaltado sozinho” e não tem qualquer comparação com Chochmá e Biná, etc.;

ואצילות המה רק מדות הדבק במדותיו מה הוא רחום אבל המאציל הוא בחי' אליו ולא למדותיו כו'.
e Atsilut consiste apenas em atributos — “apegar-se a Seus atributos: assim como Ele é misericordioso” —, mas o Emanador está no nível de “a Ele, e não a Seus atributos”, etc.

ועיקר התהוות אבי"ע מן המאציל הוא רק מבחינת שמות שאין ערוך השם לגבי עצם המהות וכמ"ש בע"ח דיו"ד מקור לאצילות וה"א בבריאה כו' וכמ"ש הודו על ארץ ושמים כו'.

E a formação essencial de Atsilut, Beriá, Yetsirá e Assiá a partir do Emanador ocorre somente pelo nível dos nomes, pois um nome não tem qualquer comparação com a própria essência; como está escrito em Etz Chaim, que o yud é a fonte de Atsilut e o hei está em Beriá, etc.; e como está escrito: “Seu esplendor está sobre a terra e os céus”, etc.

15 והנה הממוצע לזה שמוריד השפע מהמאציל לנאצלים הוא אור הכתר והיינו מ"ש בת"ז כתר עליון כו'

Ora, o intermediário que faz descer o fluxo de influência do Emanador aos emanados é a luz de Kéter (a Coroa). E é isso que está escrito no Tikkunei Zohar: “Kéter supremo”, etc.:

איהו שם מ"ה דאיהו אורח אצילות ואיהו שקיו דאילנא כו' דהיינו חיות עולם האצילות שהוא על ידי הכתר כי עמך מקור חיים כו'.

“Ele é o Nome Mah, que é o caminho de Atsilut e o regar da árvore”, etc.; isto é, a força vital (chayut) do Mundo de Atsilut, que vem por meio de Kéter: “Pois contigo está a fonte da vida”, etc.

(ועמ"ש בד"ה פתח אליהו הנ"ל שעל הכתר אמרו אנת הוא חד ולא בחושבן כו' שאין ערוך אליו כו' והחכמה מאין תמצא ולא כסדר ההשתלשלות הנ"ל דאבי"ע). וזהו ענין ירידה צורך עלייה כו'.

(E veja o que está escrito no discurso que começa "Eliyahu abriu", mencionado acima: a respeito de Kéter, disseram: "Tu és Um, mas não em número", etc., pois não há comparação com Ele, etc.; e "Chochmá vem de ayin (nada)", e não segundo a ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) de Atsilut, Beríá, Yetsirá e Assiá, mencionada acima.) E este é o conceito de "descida em prol da ascensão", etc.

שזהו ההפרש בין מלאכים לנשמות שמצד שמלאכים הן למעלה ואין שום דבר מסתיר להן והן בבחינת ההשתלשלות אינן יכולים להמשיך אור חדש מאחר שאינו ממהותן ומפני זה הן נקראים עומדים כו'.

Pois esta é a diferença entre os anjos e as almas: como os anjos estão acima e nada lhes oculta coisa alguma, e pertencem à ordem da cadeia descendente, não podem fazer descer uma luz nova, pois ela não é da sua essência; por isso são chamados "de pé", etc.

(ועמ"ש מזה בד"ה ועתה יגדל נא בפ' שלח) אבל למטה בישראל שנשפלו בגוף שמסתיר על קדושת הנפש ושאר דברים

(E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa "E agora, que se engrandeça, rogo-te", na Parashá Shelach.) Mas, abaixo, em Israel, que foram rebaixados a um corpo, que oculta a santidade da alma, e a outras coisas

המונעים הרי מסיבת הסתר זה שאין מניח להתפשט למטה נעשה אור חוזר מלמטה למעלה בנקודת הלב ועי"ז ממעמקים קראתיך הוי' להיות קראתיך הוי' בע"ס דאצילות

que impedem: por causa desse ocultamento, que não permite que [a luz] se expanda para baixo, forma-se uma luz de retorno (Or Chozer), de baixo para cima, no ponto do coração. E, por meio disso, "Das profundezas clamei a Ti, Havayá": para que haja "clamei a Ti, Havayá" nas Dez Sefirot de Atsilut.

והיינו על ידי עומקא דליבא תשובה עילאה כו' דמשכין ליה בחילא יתיר שעל ידי זה אור חדש על ציון תאיר כו'.

Isto é, por meio da profundidade do coração, da teshuvá superior (teshuvá ilaá), etc., que O faz descer "com força maior"; por meio disso, "uma luz nova brilhará sobre Tsion", etc.

והיינו על ידי בחי' בכל מאדך (ופי' אור חדש ר"ל כמ"ש בפרי עץ חיים שער הק"ש פרק י"א וז"ל).

E isto é por meio do nível de “com toda a tua força”. (E o significado de “uma luz nova”, isto é, é conforme está escrito em Pri Etz Chaim, Portão do Shemá, capítulo 11, e estas são as suas palavras:

אמנם סוד הענין הוא כי זיווג העולמות הוא נמשך מן מוחי או"א עצמן בלתי שיקבלו מלמעלה כי כיון שכולם נמשכו מהם אם כן ודאי יש בהם כח נגד כל מה שלמטה מהם.

“Contudo, o mistério da questão é que a união dos mundos provém do intelecto (mochin) do próprio Abá e Imá, sem que recebam do alto; pois, uma vez que todos eles provêm deles, certamente há neles uma força correspondente a tudo o que está abaixo deles.”

אך זיווג שהוא להוציא נשמות חדשות בזה צריך שיקבלו אור חדש מלמעלה ושמור כלל זה בידך עכ"ל.

Mas, para uma união destinada a gerar almas novas, é necessário que recebam uma luz nova do alto. E guarda este princípio contigo.” Fim da citação.

אך מ"ש בלתי שיקבלו מלמעלה צריך ביאור דהא ודאי החכמה מאין תמצא תמיד שאילו היה נפסק השפע מהמאציל ב"ה היו הספי' כלא היו וכ"כ בהקדמת מהרנ"ש לפרע"ה ולזה הם שואפים שפע בעבודה ההיא לקיומם כו'

Mas o que ele escreveu — “sem que recebam do alto” — precisa de explicação, pois certamente “Chochmá vem de ayin” constantemente; se o fluxo de influência do Emanador, bendito seja Ele, fosse interrompido, as Sefirot seriam como se jamais tivessem existido. E assim escreveu o Mahar-nash na introdução a Pri Etz Chaim: “E por isso elas atraem influência por meio daquele serviço, para sua existência”, etc.;

ע"ש וצ"ל הכוונה שאין השפעה זו עצמה נמשכת ממש מלמעלה מהחכמה כמו זיווג דפנימי' שהשפעה זו עצמה היא אור חדש ממש מלמעלה מהחכמה ואורות ונשמות חדשות ממש.

veja lá. É preciso dizer que a intenção é que essa própria influência não provém efetivamente de acima de Chochmá, como na união da dimensão interior (pnimiyut), na qual essa própria influência é uma luz nova, efetivamente vinda de acima de Chochmá, e luzes e almas verdadeiramente novas;

מה שאין כן בזיווג דחיצוניות שהוא רק לחזק הישנות ואין כל חדש כו' והפרש זה אפשר הוא כעין מ"ש בע"ח שער תיקון נוקבא פ"ב אות ה' צריך שתבין כו' כי כאשר כו' וכאשר יתעכב כו' ע"ש.

o que não ocorre na união da dimensão exterior (chitsoniyut), que serve apenas para fortalecer o que já existe, sem que haja nada de novo, etc. Essa diferença talvez se assemelhe ao que está escrito em Etz Chaim, Portão da Retificação de Nukvá, capítulo 2, seção 5: “É preciso compreender”, etc.; “pois quando”, etc.; “e quando se demora”, etc.; veja lá.

ועוד שגם ההמשכה שהחכמה מאין תמצא תמיד אינה ערוך לגבי השפעת אור חדש הנ"ל. וכמ"ש בהקדמת מהרנ"ש הנ"ל שלא יחשוב קצבתם הקצובה אליהם מאת הבורא ית' בערך התוספת ההיא כו' ע"ש באריכות.

Além disso, mesmo o fluxo constante pelo qual “Chochmá vem de ayin” não se compara à influência da luz nova mencionada acima; como está escrito na introdução do Maharnash citada acima, que não se deve considerar “a medida fixa que lhes foi determinada pelo Criador, bendito seja Ele, como comparável àquela adição”, etc.; veja lá, extensamente.

וכמשנ"ת במ"א ההשפעה זו היא גילוי ממש מבחי' שלמעלה מסדר ההשתלשלות מה שלמעלה מההשפעה שחכמה מאין תמצא תמיד כו'.

E, como foi explicado em outro lugar, essa influência é uma revelação efetiva do nível acima da ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), daquilo que está acima do fluxo pelo qual “Chochmá vem de ayin” constantemente, etc.

ואפשר לומר עוד דוגמא להבין מזה ההפרש בין ב' השפעות אלו ע"ד משארז"ל ספ"ד דמגילה שבמשנה תורה משה מפי עצמו אמרן וכתב התוספות וברוח הקדש.

E pode-se ainda apresentar um exemplo para compreender a diferença entre essas duas influências, à luz do que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram no fim do capítulo 4 de Megillah: que aquelas [maldições] em Mishneh Torah (Deuteronômio), “Moshe as pronunciou por iniciativa própria” — e Tosafot escreveu: “e com espírito sagrado (ruach hakodesh)” —

מה שאין כן שבתורת כהנים מפי הגבורה אמרן ונעשה שליח לומר כך אמר לי הקב"ה כו' כדפרש"י שם ור"ל דמפי עצמו היינו כדפ"י בפ' ואתחנן)

o que não ocorre com aquelas [maldições] de Torat Cohanim (Levítico), que ele pronunciou da boca do Todo-Poderoso (Guevurá), tornando-se um emissário para dizer: “Assim me disse o Santo, bendito seja Ele”, etc., como Rashi explica ali. Isto é, “de sua própria boca” significa conforme explicado na Parashat Vaetchanan.

(דרס"א ע"א) ע"ש במק"מ שהוא מז"א דאצילות והיינו לפי שמשם היה שרש נבואתו והשגתו לכן זה נקרא מפי עצמו

(fólio 261a); veja ali no Mikdash Melech, que isso provém de Zeir Anpin de Atsilut; isto é, como a raiz de sua profecia e de sua compreensão provinha dali, por isso se chama "de sua própria boca".

אבל מה שנאמר לו מפי הגבורה היינו שנמשך מלמעלה מעלה יותר מז"א דאצילות כ"א שנמשך ע"י משה ואינו אלא שליח כו'.

Mas aquilo que lhe foi dito da boca do Todo-Poderoso foi extraído de muito acima de Zeir Anpin de Atsilut; apenas, foi transmitido por meio de Moshê, que não era senão um emissário, etc.

וזהו ע"ד מ"ש בזהר (בפרשה ויחי דף רמ"ו ע"ב) והוא קול אשתלח מאתר עמיקא דלעילא ובפ' בלק (קפ"ז א') כד איהו שליחא מלעילא כו' ע"ש.

E isso segue a mesma linha do que está escrito no Zohar (Parashat Vayechi, fólio 246b): "E aquela voz é enviada de um lugar profundo do alto"; e na Parashat Balak (187a): "Quando ele é um emissário do alto", etc.; veja ali.

וע"ד שיש הפרש בענין המלאך שבשעה שאינו שליח הרי הוא אומר קדוש קדוש קדוש הוי' צבאות כלומר ששם הוי' קדוש ומובדל מהם וכשוא שליח מלעילא מצינו שהמלאך עצמו נקרא בשם הוי' לפי הרמב"ן פ' וירא.

E isso segue a mesma linha da diferença no caso de um anjo: quando não é um emissário, ele diz: "Santo, santo, santo é Havayá das hostes", isto é, o Nome Havayá é santo e separado deles; mas, quando é um emissário do alto, encontramos que o próprio anjo é chamado pelo Nome Havayá, conforme a explicação do Ramban na Parashat Vayerá.

הרי דבחינה כשהוא שליח מלעילא מאיר בו הארה עליונה יתירה ונפלאה מההארה שמאיר בו מצד עצמו אף שגם תמיד יש לו השגה עליונה כו'.

Assim, no estado em que é um emissário do alto, brilha nele uma radiação superna, maior e mais extraordinária do que a radiação que brilha nele por si mesmo, embora ele também tenha sempre uma compreensão elevada, etc.

ועד"ז יובן ההפרש בין בחינת משה מפי עצמו ברוח הקדש לגבי כשהוא שליח מהקב"ה שאין ערוך זה לזה.

E, da mesma forma, compreender-se-á a diferença entre o nível de Moshê [falando] de sua própria boca, com espírito santo, e quando é emissário do Santo, bendito seja Ele: um não tem comparação com o outro.

ועיין עוד בענין הפי משה מפי עצמו אמרן בפרשה ויקרא (דף ז' ע"א) ועמ"ש בד"ה וידבר דעשרת הדברות פי משנה תורה.

Veja também, sobre o significado de “Moshê os pronunciou de sua própria boca”, na Parashat Vayicrá (fólio 7a); e veja o que está escrito no discurso que começa “E Ele falou”, sobre os Dez Mandamentos, a respeito do significado de Mishnê Torá.

ועד"ז יובן כאן ההפרש בין המשכה שנמשך ממוחין דאורי"א עצמן ובין אור חדש כו' עם היות דמעצמן שרשו גם כן ממה שנמשך להם מלמעלה עכ"ז נקרא מעצמן כענין משה מפי עצמו כו'

E assim se compreenderá aqui a diferença entre a extensão que se estende do intelecto de Abá e Imá mesmos e uma luz nova, etc.: embora [o que vem] deles mesmos também tenha sua raiz naquilo que lhes foi estendido do Alto, ainda assim é chamado “deles mesmos”, como no caso de Moshé, “por sua própria boca”, etc.

מה שאין כן בחי' אור חדש היינו שנמשך מלמעלה מעלה משרש חו"ב עצמן דהיינו כמ"ש בלק"ת פרשה וירא שנמשך מהמאציל העליון ממש שהוא לבדו יש בו כח לחדש תמיד כו'

Isso não ocorre com o nível de uma luz nova: ela é estendida de muito acima da raiz da Chochmá e da Biná mesmas; isto é, conforme está escrito no Likkutei Torah do Arizal, Parashat Vayerá, que ela é estendida do Emanador Supremo propriamente dito, que somente Ele tem o poder de renovar constantemente, etc.,

רק שנמשך לאורי"א כו' (ועיין בפי אחרי דס"א ע"ג ובפי בשלח דס"ג ע"ב) והמשכה זו נמשך ע"י אתעדל"ת.

apenas que é estendida a Abá e Imá, etc. (E veja Parashat Acharei, fólio 61c, e Parashat Beshalach, fólio 63, lado b.) E essa extensão é estendida por meio de um despertar de baixo (it'aruta dil'tata).

בכחי' בכל מאדך להיותו בחי' מאד בלי גבול ע"כ ממשיך גילוי אור חדש בחי' א"ס ממש.

No nível de “com toda a tua força”, por ser o nível de meod, sem limite, ele, portanto, atrai a revelação de uma luz nova, o próprio nível do Infinito (Ein Sof).

והנה מאד זה יצה"ר שלהיות בכל מאדך בלי גבול נמשך מצד ההסתר שע"י נמשך האו"ח בחי מאד כו'.

Ora, esse meod é a inclinação ao mal: pois o fato de se estar “com toda a tua força”, sem limite, decorre do ocultamento, por meio do qual se estende a luz de retorno, o nível de meod, etc.

16 ומזה מוכן ג"כ למעלה שע"י סים הפרסא שאינו מניח להתפשט למטה נעשה או"ח בבחי פנימי נקודת הלב והיינו שמלי נעשה כתר כו'

E disso também se compreende o que ocorre no Alto: por meio da conclusão, a partição (parsa), que não permite [à luz] propagar-se para baixo, produz-se uma luz que retorna, no nível do ponto interior do coração; isto é, Malchut torna-se Kéter etc.

וה"ז כמשל מרוצת המים ע"י הדף המסתיר שע"י יתגברו וירוצו בכח גדול יותר ממרוצתם מצד עצמן קודם הסתר הדף ועמ"ש ע"פ אז ישיר ישראל כו' עלי באר כו'.

E isso é como a analogia da correnteza da água diante de uma tábua que a bloqueia: por causa disso, ela ganha força e corre com mais ímpeto do que corria por si só, antes de a tábua bloqueá-la. E veja o que está escrito sobre [o versículo] “Então Israel cantou” etc., “Brotá, ó poço” etc.

וזוהו בחי מראה שע"י ההסתר של המראה נעשה או"ח מלמטה למעלה לראות מה שמונח לאחוריו כו' וכמ"כ המלי נק' מראה מצד זה כו':

E este é o nível de um espelho: por meio do ocultamento do espelho, produz-se uma luz que retorna de baixo para cima, para ver o que está situado atrás de si etc. E, da mesma forma, Malchut é chamada de espelho sob este aspecto etc.

17 ד השמיעני את קולך. קלא דאורייתא שממשיכים ע"י אור א"ס שיתלבש בתורה שהיא חכמה דאצילות וכמ"ש ותורה שם בישראל כו'

4. “Faze-me ouvir a tua voz”: a voz da Torá, por meio da qual a Luz Infinita (Or Ein Sof) é atraída para revestir-se na Torá, que é a Chochmá de Atsilut; como está escrito: “E Ele colocou uma Torá em Israel”, etc.

והיינו מ"ש כי קולך ערב עריבות מתיקות בחי' תענוג והיינו שממשיכים תענוג העליון בהתורה ואז תתענג כו' היינו המשכת הכתר בחכמה שכתר היא מקור התענוגים.

E isto é o que está escrito: "pois a tua voz é agradável (arev)": agradabilidade, doçura, o nível do deleite; isto é, atraem o deleite supremo para a Torá. E então "te deleitarás", etc.: isto é, a atração de Kéter para Chochmá, pois Kéter é a fonte dos deleites.

וזהו מ"ש אני תורתך שעשעתי שהוא התענוג ושעשועים עליונים וכמ"ש ואהיה שעשועים ים יום פי' יום יום או"א (ועמ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון).

E isto é o que está escrito: "Eu me deleitei em Tua Torá", que é o deleite e os deleites supremos (sha'ashuim); como está escrito: "E eu era um deleite dia após dia"; o significado de "dia após dia" é Abá e Imá (e veja o que está escrito no discurso que começa "E eu estava com Ele como um pupilo").

וזהו ההפרש בין הלימוד שקודם התפלה ובין הלימוד שאחר התפלה כי עיקר המשכת הכתר בחכמה ע"י התורה הוא בהקדים תחלה בחינת ובכל מאדך שהוא המשכת הכתר הנ"ל.

E esta é a diferença entre o estudo antes da prece e o estudo depois da prece: a principal atração de Kéter para Chochmá por meio da Torá ocorre quando o nível de "e com toda a tua força" vem primeiro, que é a atração de Kéter mencionada acima.

אבל ע"י התורה שקודם התפלה הוא רק המשכה מחכמה ששם שרש התורה בעצמה דאורייתא מחכמה נפקת והיא נק' רעיתי שמפרנסין כו'.

Mas, por meio da Torá estudada antes da prece, há apenas uma atração a partir de Chochmá, onde está a própria raiz da Torá, pois "a Torá provém de Chochmá"; e ela é chamada "minha amada", pois eles sustentam, etc.

וזהו שארז"ל אבא בנימין אומר על תפילתי שתהא סמוכה למטתי כי התורה צ"ל אחר התפלה כדי שיהיה המשכת הכתר בחכמה כנ"ל.

E isto é o que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: "Abá Binyamin diz: que minha prece esteja próxima à minha cama"; pois a Torá deve ser estudada depois da prece, para que haja a atração de Kéter para Chochmá, conforme mencionado acima.

(ועמ"ש בד"ה באתי לגני בפ"י אריתי מורי עם בשמי ועמ"ש בפ' ראה בד"ה כי תשמע בקול קול היינו המשכה כו' אבל בקול היינו פנימיות הקול כו' ע"ש ועמ"ש בפ' הברכה בביאור ע"פ תורה צוה לנו משה).

(E veja o que está escrito no discurso que começa “Vim ao Meu jardim”, sobre o significado de “Colhi minha mirra com minha especiaria”; e veja o que está escrito na Parashat Reê, no discurso que começa “Quando ouvires a voz (bekol)”: “voz” (kol) é uma atração, etc., mas “na voz” (bekol) é a dimensão interior da voz, etc.; veja ali. E veja o que está escrito na Parashat HaBerachá, na explicação sobre [o versículo] “Moshê nos ordenou a Torá”).

ומראיך נאווה אלו המצות כי הנה אמרו פושעי ישראל מלאים מצות כו' וא"כ מה הפרש יש בין צדיקים העושים מצות לרשעים

“E tua aparência é formosa”: estas são as mitsvot. Pois eles disseram: “Os transgressores de Israel estão repletos de mitsvot”, etc.; sendo assim, que diferença há entre os justos que cumprem mitsvot e os perversos?

אך הוא כמש"ל משל לשנים שצלו פסחיהן כו' שזה ממשיך המשכה יותר עליונה מזה הגם שהמצוה אחת היא סוכה אתרוג כו'

Mas é como foi escrito acima: “Uma parábola de dois que assaram seus sacrifícios de Pêssach”, etc.: este atrai uma emanção mais elevada do que aquele, embora a mitzvá seja uma só e a mesma — sucá, etrog, etc.

(ועמ"ש ע"פ כבס ביין לבושו וסד"ה ועשית בגדי קדש גבי ג' בחי' ומדרגות שיש בעשיית הלבושים כו' וע' בפרדס ש"ח פ"א)

(E veja o que está escrito sobre [o versículo] “Ele lava sua veste no vinho”, e no fim do discurso que começa “E farás vestes sagradas”, a respeito dos três níveis e graus existentes na confecção das vestes, etc.; e veja Pardes, Portão 8, capítulo 1.)

והיינו בחי' נאווה ויפתי שהן ת"ת כי הנה ת"ת דאימא נעשה כתר לז"א ושליש התחתון דת"ת דז"א כתר לנוקבא כו'

E este é o nível de “formosa” e “minha bela”, que são Tiféret (beleza): pois a Tiféret de Imá torna-se Kéter para Zeir Anpin, e o terço inferior da Tiféret de Zeir Anpin [torna-se] Kéter para Nukvá, etc.

(צ"ע בע"ח שער עשרים פ"ב ב' שלישים תחתונים כו'. אמנם מן המוח כו' רק חצי שלישי).

(Isto requer exame, [à luz de] Etz Chaim, Portão 20, capítulo 2: “os dois terços inferiores”, etc.; “porém, do cérebro”, etc., “somente meio terço”).

כי ת"ת וכתר הכל ענין אחד דהיינו כח ההתחברות ששניהם מקו האמצעי כו' וכמו שהכתר הוא ממוצע בין המאציל לנאצלים שהוא המחבר הארת המאציל א"ס ב"ה להנאצלים כך ת"ת הוא ממוצע המחבר

Pois Tiféret e Kéter são, em essência, um só assunto, a saber, a força de unir, pois ambos são da linha central, etc. E assim como Kéter é o intermediário entre o Emanador e os emanados, unindo a irradiação do Emanador, o Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, aos emanados, assim também Tiféret é o intermediário que une,

כמו מאימא לזעיר אנפין ומז"א לנוקבא כי נה"י הוא עצם ההשפעה אבל הממוצע המוריד השפע באמצעיתו הוא ת"ת כו'.

como de Imá para Zeir Anpin e de Zeir Anpin para Nukvá; pois Nétsach, Hod e Yessod são a própria influência, mas o intermediário que faz descer o fluxo de influência por seu intermédio é Tiféret, etc.

18 וזהו שעל ידי הראיני את מראיך דהיינו המשכת הכתר בבחי' וכלל מאדך נעשה אחר כך מראך נאווה בבחינת ת"ת שנעשה כתר

E é por isso que, por meio de “Mostra-me a tua aparência”, isto é, pela atração de Kéter no nível de “e com toda a tua força”, resulta depois “a tua aparência é bela”, no nível de Tiféret, que se torna Kéter.

וזהו ענין תשובה ומעשים טובים שע"י התשובה בחי' בכלל מאדך נעשו המעשים טובים ומאירים וירא אלקים את האור כי טוב.

E este é o significado de “teshuvá e boas ações”: por meio da teshuvá, o nível de “com toda a tua força”, as ações se tornam boas e luminosas: “E D'us viu a luz, que era boa.”

(ועמ"ש עוד מענין תפראת כפ' נח בד"ה הן עם אחד ושפה אחת וכד"ה אם בהרת קדמה ועמ"ש כמ"א ע"פ המאמר פ' חיי שרה) (דקל"ג א') בענין תפלת ע רבית רשות.

(E veja o que está escrito mais adiante sobre Tiféret, em Parshas Noach, no discurso que começa “Eis que são um só povo, com uma só língua”, e no discurso que começa “Se a mancha branca apareceu primeiro”; e veja o que está escrito em outro lugar sobre a afirmação em Parshas Chayei Sarah) (fólio 133a), a respeito da questão de “a oração da noite é facultativa”.

ועמ"ש על פסוק כנשר יעיר. וענין ומראיך נאווה י"ל הפי' שעייז נמשך הכתר דנוקבא מבחינה עליונה יותר.

E veja o que está escrito sobre o versículo “Como uma águia que desperta”. E quanto ao significado de “e a tua aparência é bela”, pode-se dizer que, por meio disso, o Kéter de Nukvá é atraído de um nível superior.

ועי"ד מ"ש הרמ"ז בפ' וירא (בדי צ"ז סע"ב) ד"ה דא קול דנפיק וניתקן כתר דידה שמאיר משליש העליון דתפארת בסוד ושמתי כדכד שמשותיך כו'.

E isso segue a linha do que o Ramaz escreveu em Parshas Vayeira (no fólío 97, fim do lado b), no discurso que começa “Esta é a voz que sai”: que seu Kéter é retificado, brilhando a partir do terço superior de Tiféret, no mistério de “E farei de rubis (kadmé) as tuas ameias”, etc.

וזהו ענין בזמן שישראל עושים רצונו של מקום דהיינו דוקא על ידי בחינת ובכל מאדך שעל ידי זה עושין וממשיכים כתר דנוק' הנקרא רצונו של מקום מבחינת העליונה.

E este é o significado de “quando Israel faz a vontade do Onipresente”: isto é, especificamente por meio do nível de “e com toda a tua força”, por meio do qual eles fazem e atraem o Kéter de Nukvá, chamado “a vontade do Onipresente”, do nível mais elevado.

19 ועיין מ"ש מענין זה בפ' שלח בד"ה וימצאו איש מקושש עצים כו' ע"ש. והיינו כי לפי שבחי' בכל מאדך הוא בחי' כתר שבע"ס דא"י

E veja o que está escrito sobre esse assunto em Parashat Shelach, no discurso que começa com “E encontraram um homem recolhendo lenha” etc.; veja lá. Isto é: como o nível de “com toda a tua força” é o nível de Kéter (a Coroa) nas dez Sefirot da luz que retorna (or chozer),

לכן זהו העלאת מ"ן לעורר ולהמשיך ג"כ מבחינת כתר עליון דאור ישר אור חדש מהמאציל א"ס ב"ה עד שנמשך גם כן בכתר דנוקבא להיות ומראיך נאווה שיומשך זה הכתר מבחי' היותר עליונה כו' ממה שהוא תמיד.

por isso, este é o elevar de águas femininas (máyin nukvin), para despertar e atrair também do nível de Kéter supremo da luz direta (or yashar) uma luz nova do Emanador, o Infinito (Ein Sof), benedito seja Ele, até que ela seja atraída também para o Kéter de Nukvá (o feminino / Malchut), de modo que se cumpra “e tua aparência é graciosa”: que esse Kéter seja atraído de um nível mais elevado etc. do que aquele de onde provém habitualmente.

20 ועיין בע"ח שער מיעוט הריח פרק א' ב' שיש בזה כמה מדרגות זו למעלה מזו עד שמקבלת כתר ג"כ מת"ת דאימא כו'.

E veja Etz Chaim, Portão da Diminuição da Lua, capítulos 1 [e] 2, onde se explica que há nisso vários níveis, um acima do outro, até que ela recebe também seu Kéter da Tiféret de Imá, etc.

ועפ"ז אפשר להבין יתרון העליי' שע"י בחי' הראיני את מראיך על בחי' קומי לכי. כי

E, com base nisso, é possível compreender a superioridade da elevação que ocorre por meio do nível de “Mostra-me tua aparência” em relação ao nível de “Ergue-te para ti mesma” (kumi lachi). Pois

הנה מבואר לעיל בפי' בשלח סד"ה והי' הולך לפניו יומם שעליית המלי' דאצילות שהיא כנס"י באתעדל"ת אינה אלא עד בחי' חכמה כו'

está explicado acima, em Parshat Beshalach, no final do discurso que começa com “E D'us ia adiante deles durante o dia”, que a elevação de Malchut de Atsilut, que é a Congregação de Israel (Knesset Israel), por meio de um despertar de baixo (isarusa dilesata), alcança somente o nível de Chochmá, etc.,

לפי שמשם מקורם כו' ע"ש והיינו כמש"כ בפי' ישראל עלה במחשבה שהוא בחי' העליונה שבחכמה pois é de lá que provém sua fonte, etc.; veja lá. E isso corresponde ao que está escrito sobre o significado de “Israel surgiu no pensamento”: trata-se do nível mais elevado dentro de Chochmá.

נמצא עלייה זו דבחי' קומי לך זהו בבחי' חכמה כו' והוא ג"כ ע"י בחי' חכמה שבנפש עיין בסש"כ פי"ח י"ט מענין בחינת חכמה שבנפש.

Conclui-se que essa elevação do nível de “Ergue-te para ti mesma” se dá no nível de Chochmá, etc.; e ela também ocorre por meio do nível de Chochmá na alma. Veja Sefer Shel Beinonim, capítulos 18 [e] 19, sobre o nível de Chochmá na alma.

אבל למעלה מהחכמה דאצילות דהיינו בבחי' כתר אינו מגיע האתעדל"ת דבחי' קומי לך שהוא מדרגת הצדיקים כיון שהוא למעלה משרשם וכמ"ש מזה סד"ה אני ישנה שאינו במנין ע"ס כו'.

Mas o despertar de baixo do nível de “Ergue-te para ti mesma” — que é o grau dos justos — não alcança o que está acima de Chochmá de Atsilut, isto é, o nível de Kéter, pois este está acima da raiz deles; conforme está escrito a esse respeito no final do discurso que começa com “Estou adormecida”, que ele não entra na contagem das Dez Sefirot, etc.

אמנם ע"י הראיני את מראיך שהוא בחי' תשובה בחילא יתיר שמצד ההסתר נעשה א"ח כיון שעייז המלי' נעשית בחינת כתר שבע"ס דא"ח לכן עייז מעורר וממשיך מלמעלה ג"כ מבחי' כתר דאור ישר ממש שלמעלה מהחכמה כו'.

Contudo, por meio de “Mostra-me tua aparência”, que é o nível de teshuvá com “força maior”, na qual, por causa do ocultamento, se produz a luz de retorno — uma vez que, por meio disso, Malchut se torna o nível de Kéter nas Dez Sefirot da luz de retorno —, desperta-se e atrai-se assim também do Alto, do próprio nível de Kéter da luz direta, que está acima de Chochmá, etc.

21 וזהו שנזכר שם שביוהכ"פ הוא עליית המלי' לבחינת כתר והרי זהו למעלה מהחכמה אלא דהיינו ע"י התשובה.

E é isso que é mencionado ali: em Yom Kipur, Malchut ascende ao nível de Kéter, que está acima de Chochmá. Isso, porém, ocorre por meio da teshuvá.

וזהו שבמקום שבעלי תשובה עומדים כו' ואע"ג דלעיל נתי' שיחוד או"א שממשיכים בק"ש ההמשכה היא מכתר וע"י עבודת הצדיקים שהיא בחי' קומי לך לשרשך שמע ישראל כו' נמשך יחוד זה.

E é esse o sentido de “No lugar em que se encontram os baalei teshuvá”, etc. E embora tenha sido explicado acima que, na união de Abá e Imá, que é atraída na recitação do Shemá, a atração provém de Kéter, e que essa união é atraída por meio do serviço dos justos, que corresponde ao nível de “Levanta-te por ti mesma”, em direção à tua raiz, “Ouve, ó Israel”, etc.,

אך זהו מחמת כי הכתר יש בו בחי' מה שמלובש באו"א ועייז שמלובש באו"א יכולים להמשיך כו' ועין בע"ח שער הנסירה ספ"ג

isso se deve somente ao fato de Kéter conter o nível daquilo que está investido em Abá e Imá; por estar investido em Abá e Imá, eles podem atraí-lo, etc. Consulte Etz Chaim, Portão da Separação (nesirá), final do capítulo 3.

אבל להיות ההמשכה מבחי' כתר מה שלמעלה מעלה מההתלבשות בחו"ב זה נמשך ע"י התשובה דוקא כו'.

Mas, para que a atração provenha do nível de Kéter que está muito acima de seu investimento em Chochmá e Biná, ela ocorre especificamente por meio da teshuvá, etc.

22 ועדי' נת' במ"א בד"ה תקעו בחדש שהרצון עליון יש לו ב' בחינות כו' ע"ש. ועדי' י"ל פי' נפלה ולא תוסיף קום.

E, nessa mesma linha, foi explicado em outro lugar, no maamar que começa com “Tocai o shofar na Lua Nova”, que a vontade suprema tem dois níveis etc.; veja lá. Nessa mesma linha, pode-se explicar o sentido de “Ela caiu e não mais se levantará”.

קום היינו בחי' קומי לך כסדר המדרגות כו' אבל עכשיו שירדה בסתר המדרגה אזי העלייה אינו כסדר המדרגות אלא ע"י התשובה.

“Levantar-se” é o nível de “Levanta-te para ti”, seguindo a ordem dos níveis etc.; porém, agora que ela desceu “ao lugar oculto do degrau”, a ascensão não se dá segundo a ordem dos níveis, mas por meio da teshuvá.

23 וכמארז"ל אם ישראל עושין תשובה נגאלין כו' ותשובה הוא שלא כסדר השתלשלות המדרגות כו'. וזהו ענין הראיני את מראיך שהמל' נעשית כתר ע"י אור חוזר.

Como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Se Israel fizer teshuvá, será redimido”, etc.; e a teshuvá não segue a ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) e dos níveis, etc. Este é o sentido de “Mostra-me tua aparência”: Malchut torna-se Kéter por meio da luz que retorna.

נמצא הבחי' היותר עליונה שהוא כתר מתגלה למטה בבחינת מל' ואין זה כסדר המדרגות כו'.

Assim, o nível mais elevado, que é Kéter, revela-se abaixo, no nível de Malchut; e isso não segue a ordem dos níveis, etc.

וכמשל האור חוזר ע"י הכאת השמש בארץ שאויר התחתון דוקא חם משא"כ אויר האמצעי כו'.

Como na analogia da luz que retorna, quando o sol incide sobre a terra: o ar mais baixo é que fica quente, ao contrário do ar intermediário, etc.

ועי' נמשך ג"כ אתעדל"ע להיות גילוי אור א"ס ב"ה למטה דוקא וכמ"ש בזהר ויקרא (ד"ו ע"ב) ולא תוסיף קום.

E por meio disso também se atrai um despertar do alto (isarusa dileila), para que a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, se revele especificamente abaixo; como está escrito no Zohar, Vayikra (fólio 6, lado b): “E ela não tornará a se levantar”;

אלא מלכא ייתי לגבה. וזהו ביום השלישי יקימנו דהיינו שגם למטה יהיה בחינת קימה מעלייתא כו'.

“mas o Rei virá até ela”. Este é o sentido de “No terceiro dia Ele nos levantará”: isto é, também abaixo haverá o nível de uma elevação superior, etc.

ועמ"ש בד"ה כי תצא כו' ובד"ה ויושט המלך לאסתר כו'. וזהו כי הנני בא ושכנתי בתוכך כו'.

E veja o que está escrito no discurso que começa com “Quando saíres”, etc., e no discurso que começa com “E o rei estendeu a Esther”, etc. Este é o sentido de “Pois eis que venho e habitarei em teu meio”, etc.

24 וי"ל ג"כ שבי בחי' אלו זהו ענין שמע ישראל ובשכמל"ו כי שמע ישראל זהו ענין קומי לך לשרשך לבחינת ישראל דלעילא כו'

E também se pode dizer que esses dois níveis correspondem a “Ouve, ó Israel” e “Bendito seja o Nome da glória de Seu reino para todo o sempre”; pois “Ouve, ó Israel” corresponde a “Levanta-te”, em direção à tua raiz, ao nível de Israel do alto, etc.;

ואנשי כה"ג תקנו לומר בשכמל"ו שהוא כשירדה כנס"י בחגוי הסלע כו' להיות בחי' הראיני את מראיך א"ח שמזה נמשך בחי' בכל מאדך.

e os Homens da Grande Assembleia instituíram que se dissesse “Bendito seja o Nome da glória de Seu reino para todo o sempre”, que corresponde ao momento em que a Congregação de Israel desceu às “fendas da rocha”, etc., para que houvesse o nível de “Mostra-me tua aparência”, a luz de retorno, da qual se prolonga o nível de “com toda a tua força”.

ועמ"ש מענין בשכמל"ו בפי' ואתחנן בד"ה שמע ישראל כו'. ועו"ל ע"פ מ"ש הרמ"ז בפי' כי תשא (בדף קפ"ח ע"ב)

E veja o que está escrito sobre o tema de “Bendito seja o Nome da glória de Seu reino para todo o sempre” na parashá Vaetchanan, no discurso que começa com “Ouve, ó Israel”, etc. E ainda se pode dizer, de acordo com o que escreveu o Ramaz na parashá Ki Tissá (no fólho 188, lado b),

גבי במערבא מתרצי לה הכי לא תוסיף עוד לנפול קום בתולת ישראל כו' וקשה דהל"ל קומי בתולת ישראל כו' עד אבל לעתיד שיר זכר כו' ע"ש.

a respeito de “No Ocidente, resolvem assim: ‘Ela não tornará a cair; levanta-te (kum), ó virgem de Israel’”, etc. Isso é difícil, pois deveria ter dito “Levanta-te (kumi), ó virgem de Israel”, etc.; até “mas, no Futuro, um cântico masculino (shir)”, etc.; veja lá.

ועפ"י י"ל גם כאן דהיינו שע"י או"ח דהראיני את מראיך נמשך שיהיה בחי קום שהוא שיר זכר שלמעלה מבחי קומי לך דיצ"מ שהוא כענין שירה נקבה כו' וזהו ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו.

E, com base nisso, também se pode dizer aqui que, por meio da luz de retorno de “Mostra-me tua aparência”, prolonga-se o nível de kum (“levanta-te”), que é o cântico masculino (shir), acima do nível de “Levanta-te (kumi lach)” do Êxodo do Egito, que corresponde ao cântico feminino (shirá), etc. E este é [o sentido de] “No terceiro dia Ele nos levantará, e viveremos diante Dele”.

לפניו דוקא דהיינו בחי פנימית עתיק יומין שיתגלה לע"ל. משא"כ עכשיו אין כח להמשיך משם כו'.
“Diante Dele”, especificamente: isto é, o nível da dimensão interior de Atik Yomin, que será revelado no Futuro; ao passo que agora não há força para prolongar de lá, etc.

25 ולכן ארז"ל במדרש בבראשית רבה פ"ז נובלות העוה"ב שבת כי גם בשבת שהוא עליות העולמות

E por isso nossos Sábios, de abençoada memória, disseram no Midrash, em Bereishis Rabbah, seção 17: “O fruto não amadurecido (novlot) do Mundo Vindouro é o Shabat.” Pois mesmo no Shabat, que é a elevação dos mundos,

עד שז"א דאצי מתעלה בדיקנא דא"א והמלי באור אבא כו' וגם הוא המשכת טלא דנטיף מעתיקא קדישא כו' עכ"ז אין ההמשכה רק מחיצוניות עתיק.

de modo que Zeir Anpin de Atsilut se eleva à barba de Arich Anpin, e Malchut, à luz de Abá, etc.; e também há a transmissão do “orvalho que goteja de Atika Kadisha”, etc. Apesar disso, a transmissão provém apenas da dimensão exterior (chitsoniyut) de Atik.

26 ולכן נקי נובלות לגבי עוה"ב שיהי גילוי פנימית ע"י כו' ועמ"ש בביאור ע"פ שימני כחותם.

Portanto, é chamada “fruto imaturo” em relação ao Mundo Vindouro, quando haverá uma revelação da dimensão interior de Atik Yomin etc. E veja o que está escrito na explicação sobre [o versículo] “Põe-me como um selo”.

וזהו יונתִי בחגוי הסלע מלי נקי יונה ויורדת בחגוי הסלע בבי"ע שהגם שהמלי הוא סופא דכל דרגין מ"מ מאחר

E este é [o sentido de] “Minha pomba, nas fendas da rocha”: Malchut (soberania) é chamada pomba, e ela desce “às fendas da rocha”, a Beriá (Criação), Yetsirá (Formação) e Assiá (Ação). Pois, embora Malchut seja “o fim de todos os níveis”, ainda assim, uma vez que

שהוא בבחינת האצילות דאיהו וגרמוהי חד שאור א"ס שורה בהן א"כ בירידתה כבי"ע צמצום גדול הוא ונעשית בחינת הקודה כו'

ela se encontra no nível de Atsilut, onde “Ele e Seus recipientes” (ihu vegarmohi) são um, pois a Luz Infinita (Or Ein Sof) repousa neles; portanto, sua descida a Beriá, Yetsirá e Assiá é uma grande contração (tsimtsum), e ela se torna o nível de um ponto etc.;

ש"א לקבל גם בגן עדן העליון זיו השכינה אא"כ נתצמצמה תחילה בבחינת גבול נקודה כו'

pois é impossível receber o esplendor da Shechiná (Presença Divina), mesmo no Gan Éden superior, a menos que ele tenha sido primeiro contraído ao nível do limite de um ponto etc.

וע"פ עבודה למטה בשעת התפלה הוא התפשטות אהבה ויראה ואח"כ כל היום בצמצום ולמחר נעשה התפשטות כו'.

E, no que diz respeito ao serviço realizado abaixo: no momento da oração há uma expansão de amor e temor; depois, ao longo de todo o dia, [há] contração, e no dia seguinte ocorre uma expansão etc.

והנה חגוי הסלע הוא הירידה בנוגה וסתר המדרגות יותר למטה שהרי יש כמה ירידות שונות כמו ביום או בלילה ותתן טרף לביתה כו' וד"ל:

Ora, “as fendas da rocha” são a descida a Nogá, e “o esconderijo do degrau” é ainda mais abaixo; pois há várias descidas diferentes, como durante o dia ou à noite, “e dá alimento à sua casa” etc. E basta isso para quem compreende.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shir-hashirim/17/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak